

Ontwerpbegroting 2011 Commissie Eindtermen Accountantsopleiding

De ontwerpbegroting 2011 van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding is vastgesteld in de vergadering van 24 maart 2010. De concept ontwerpbegroting 2011 is voor commentaar voorgelegd aan de beide beroepsorganisaties.

De vastgestelde ontwerpbegroting is, overeenkomstig artikel 73, vierde lid Wra voor goedkeuring voorgelegd aan de Minister van Financiën. De Minister van Financiën heeft de ontwerpbegroting 2011 op 22 april 2010 goedgekeurd.

1. Achtergrond en wettelijke taken CEA

De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) is een bij wet ingesteld zelfstandig bestuursorgaan, waarvan de leden door de Minister van Financiën zijn benoemd. In de wet (Waa/Wra) zijn aan de CEA de volgende taken toebedeeld:

- Het vaststellen van de eindtermen met betrekking tot kennis en inzicht in de vakgebieden bedoeld in artikel 56 Waa en 66 Wra, met inachtneming van de door de beroepsorganisaties vastgestelde beroepsprofielen van Accountant-Administratieconsulent en registeraccountant;
- Het aanwijzen van opleidingen die het theoretisch deel van de accountantsopleiding geheel of gedeeltelijk verzorgen, met uitzondering van de eindtermen die betrekking hebben op de praktijkstage, voor zover deze opleidingen niet zijn geaccrediteerd in overeenstemming met artikel 5a.9 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
- Het toetsen van de praktijkstage aan de mate waarin wordt voldaan aan de eindtermen;
- Het afgeven van een verklaring van vakbekwaamheid aan personen die beschikken over een buitenlandse accountantskwalificatie.

De commissie bestaat uit zeven leden die op persoonlijke titel voor een periode van vijf jaar in de commissie zitting hebben. Naast een (onafhankelijk) voorzitter, bestaat de commissie uit drie commissieleden AA en drie commissieleden RA.

Deze begroting bevat de baten en lasten voor het kalenderjaar 2011 die voortvloeien uit de hierboven beschreven taken van de CEA. In de begroting zijn als vergelijking de cijfers over het boekjaar 2009 opgenomen.

2. Bedrijfsvoering CEA

In artikel 73 Wra is bepaald dat de CEA de kosten van haar werkzaamheden jaarlijks in rekening brengt bij de beide beroepsorganisaties, te weten de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten (NOvAA) en het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA). De kosten worden gebaseerd op de begroting waarmee de Minister van Financiën heeft ingestemd.

De bezoldiging van de leden van de CEA wordt vastgesteld door de Minister van Financiën. De hoogte van de vergoeding voor de commissieleden is oorspronkelijk vastgesteld door de Minister van Financiën en wordt jaarlijks geïndexeerd. In het bestuursreglement, dat is goedgekeurd door de Minister van Financiën, is geregeld dat de CEA wordt ondersteund door een bureau, bestaande uit de secretaris en zijn staf. Het bureau draagt zorg voor beleidsvoorbereiding, is betrokken bij de uitvoering van beleid en stelt de verantwoording op. De secretaris is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op het bureau, in afstemming met de voorzitter.

Met het ministerie van Financiën is overeengekomen dat de CEA en het bureau zijn gehuisvest bij de beroepsorganisatie NIVRA. De personeelsleden van het bureau hebben een dienstverband met het NIVRA en maken gebruik van de facilitaire diensten van het NIVRA. De bureaunkosten worden aan de CEA doorberekend zoveel mogelijk op basis van

werkelijke kosten en deels via opslagpercentages. Over de doorbelasting van het NIVRA aan de CEA is BTW verschuldigd. Het NIVRA en het ministerie van Financiën zijn in onderhandeling over een dienstverleningsovereenkomst waarin de afspraken en de wijze van doorbelasting van de bureaurokosten wordt geregeld.

3. Beleidsparagraaf

In deze paragraaf worden de beleidsprioriteiten van de CEA voor 2011 beschreven. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar de vier taakgebieden van de CEA.

3.1 Vaststellen eindtermen accountantsopleiding

In 2007 heeft de CEA nieuwe eindtermen voor de theoretische opleiding tot AA en RA vastgesteld, die met ingang van 1 september 2008 van kracht zijn. In september 2009 zijn bij wijze van overgangsmaatregel de eindtermen voor de praktijkstage AA en de praktijkstage RA vastgesteld en gepubliceerd. Naar verwachting medio 2010 worden nieuwe, meer gemeenschappelijke eindtermen voor de praktijkstages van AA en RA vastgesteld.

In 2011 zullen er hooguit bijstellingen van zowel de theoretische als praktijkstage eindtermen plaatsvinden op grond van actuele ontwikkelingen, zoals dat jaarlijks gebruikelijk is. De CEA laat zich hierin adviseren door een subcommissie.

Ten behoeve van het monitoren van de invoering van de nieuwe eindtermen voor zowel de theoretische opleiding als praktijkstage en het bewaken van de overeengekomen overgangsregelingen onderhoudt de commissie periodiek contact met de primaire stakeholders, zoals het AC-scholenoverleg, de Vereniging van Aangewezen Accountantsopleidingen (VAAC), de Permanente Werkgroep Accountancy (PWA) en de beide beroepsorganisaties.

De kosten van de inzet van de commissieleden en externe deskundigen zijn in de begroting verantwoord onder 'vergoeding commissieleden' respectievelijk 'vergoeding subcommissies'. Ook zijn er kosten begroot die samenhangen met de organisatie van de betreffende activiteiten, zoals vergaderkosten.

3.2 Aanwijzen theoretische opleidingen en toezicht op de realisatie van de eindtermen

De aanwijzing van de Nederlandse universitaire accountantsopleidingen verloopt per ultimo 2011. In 2011 staat derhalve de hernieuwde aanwijzing van de universitaire accountantsopleidingen centraal op de agenda. De behandeling van de aanvragen voor een aanwijzing vindt plaats op basis van het in 2009-2010 herziene toezichtkader en -proces.

Aan de eerste aanwijzing van de universitaire accountantsopleidingen per 1 januari 2008 lag de visitatie ten grondslag die door het Examenbureau RA, de rechtsvoorganger van de CEA, nog was ingesteld. De niet-onaanzienlijke kosten van deze visitatie kwamen toen voor rekening van alle universitaire accountantsopleidingen tezamen.

De CEA beoordeelt de universitaire opleidingen in 2011 zelf, waarbij zij naar verwachting op onderdelen ook externe deskundigen zal inschakelen. Het betreft hier de inzet van deskundigen voor de beoordeling van met name de overeenstemming met de eindtermen van de niet-kernvakgebieden. Gegeven de samenstelling van de commissie is voldoende expertise beschikbaar voor de beoordeling van de overeenstemming van de eindtermen van de kernvakgebieden, maar niet voor de eindtermen van (alle) ondersteunende vakgebieden, zoals bijvoorbeeld (belasting)recht, financiering, e.d.

De kosten hiervoor zijn verantwoord onder vergoeding subcommissies. Door de nieuwe aanpak, die bij het aanwijzen van de universiteiten in 2011 voor het eerst op grote schaal beproefd zal worden, bestaat er onzekerheid over de benodigde inzet van externe deskundigen en daarmee over de verwachte kosten van het aanwijzen van de universiteiten.

De CEA zal in 2011 ook voorbereidingen treffen voor de hernieuwde aanwijzing van de hbo accountancyopleidingen in 2012. De aanwijzingen van de postbachelor AA-opleidingen verlopen per 31 december 2012.

In 2011 verlopen ook de aanwijzingen van de professional masteropleidingen Accounting & Auditing in het hbo. De CEA gaat er vanuit dat deze opleidingen een nieuwe aanvraag voor een aanwijzing zullen indienen. De beoordeling van de nieuwe aanvragen geschiedt zoals hierboven reeds uiteengezet.

Naast het periodiek aanwijzen van opleidingen houdt de CEA actief toezicht op de borging van de eindtermen tussen twee aanwijzingen in. Het belangrijkste instrument dat de CEA daarvoor hanteert zijn de beleidsgesprekken met de opleidingen. In 2009-2010 heeft de CEA een nieuw toezichtkader ontwikkeld en haar toezichtproces afgestemd op een meer risico- en themagerichte aanpak van het toezicht. Afhankelijk van het risicoprofiel dat CEA voor elke opleiding opstelt zal het toezicht meer of minder intensief zijn. Per saldo verwacht de CEA dat de kosten van dit toezicht, rekening houdend met een stijging van de bureaustkosten, gelijk zullen blijven of licht zullen dalen.

De werkzaamheden die voortvloeien uit het aanwijzen van opleidingen en het toezicht worden door de commissieleden zelf uitgevoerd, ondersteund door de medewerkers van het bureau. De kosten hiervan zijn verantwoord onder 'vergoeding commissieleden' en de 'bureaustkosten'. Of er zich nieuwe opleidingen melden voor een aanwijzing is vooraf moeilijk in te schatten. Het is dan ook lastig om de kosten die hiermee gepaard gaan vooraf in te schatten. Voorzichtigheidshalve is hiervoor onder 'vergoeding subcommissies' een bedrag van € 7.500 begroot.

3.3 Toezicht eindtermen praktijkstage

Een van de taken van de commissie is toezien op de mate waarin aan de eindtermen van de praktijkstage wordt voldaan. Daartoe heeft de CEA in 2010, in overleg met de Raad voor de Praktijkopleiding (van de NOvAA) en het stagebestuur (van het NIVRA), een toezichtkader ontworpen. In de uitoefening van het toezicht maakt de CEA zoveel mogelijk gebruik van de uitkomsten van de interne beheersingsmaatregelen zoals die zijn getroffen door de Raad voor de Praktijkopleiding en het stagebestuur. De CEA neemt kennis van rapportages van deze organen en voert met hen periodiek overleg. Daarnaast stelt de CEA zelf ook de werking van de interne beheersingsmaatregelen vast en verricht zij

– waar nodig – eigen aanvullend onderzoek.

De kosten die met bovenstaande activiteiten verbonden zijn betreffen voornamelijk de inzet van de bureaumedewerkers (verantwoord onder bureaustkosten) en de vergoedingen van commissieleden.

3.4 Afgeven verklaringen van vakbekwaamheid

De omvang van de noodzakelijke werkzaamheden is direct afhankelijk van het aantal aanvragen dat de commissie zal ontvangen. Het aantal aanvragen is naar verwachting beperkt, maar de commissie behandelt daarnaast ook veel informatieverzoeken van buitenlandse accountants. Omdat elke situatie uniek is, is de behandeling van een informatieverzoek en in het bijzonder die van een aanvraag, relatief arbeidsintensief. Met de beroepsorganisaties vindt periodiek overleg en afstemming plaats over de aanvraagprocedure.

Aanvragen worden grotendeels door het bureau van de CEA voorbereid. Bij aanvragen van personen met een accountantskwalificatie van buiten de Europese Unie laat de commissie zich bij haar besluitvorming adviseren door een externe adviescommissie. De kosten hiervan zijn begroot onder 'vergoeding subcommissies'. Eventuele bezwaren

worden voorgelegd aan een externe bezwarencommissie die de CEA hierin adviseert en waarvan de leden een vergoeding ontvangen.

4. Begroting 2011

In deze paragraaf worden de baten en lasten die gemoeid zijn met de wettelijke taakgebieden en beleidsprioriteiten 2011, gespecificeerd.

	Begroting 2011	Begroting 2010	Realisatie 2009
Baten			
<i>Doorbelasting beroepsorganisaties</i>	771.000	790.000	555.405
<i>Rentebaten</i>	1.500	1.000	4.330
Totaal baten	772.500	791.000	559.735
Lasten			
<i>Bureaunkosten (doorbelast door NIVRA)</i>	535.000	530.000	388.295
<i>Commissiekosten</i>			
Vergoeding Commissieleden	125.000	121.500	75.910
Reis- en verblijfkosten	10.000	14.500	8.176
<i>Totaal commissiekosten</i>	<i>135.000</i>	<i>136.000</i>	<i>84.086</i>
<i>Overige lasten</i>			
Vergoeding subcommissies	25.000	15.000	1.331
Vergaderkosten	7.500	10.000	2.183
Advieskosten	50.000	80.000	74.098
Overige kosten en onvoorzien	20.000	20.000	9.742
<i>Totaal overige lasten</i>	<i>102.500</i>	<i>125.000</i>	<i>87.354</i>
Totaal lasten	772.500	791.000	559.735
Saldo baten minus lasten	0	0	0

5. Toelichting op de begroting

5.1 Algemene toelichting

Ter vergelijking zijn de bedragen uit de goedgekeurde begroting 2010 opgenomen alsmede de werkelijke cijfers over het boekjaar 2009, zoals verantwoord in de jaarrekening 2009.

Een onderverdeling van lasten naar taakgebieden is vrijwel niet mogelijk, omdat een belangrijk deel van de beleidsvoorbereiding en -uitvoering van alle taakgebieden door het bureau van de CEA geschiedt.

De stijging van de begrote kosten 2011 ten opzichte van de werkelijke kosten 2009 wordt primair verklaard door:

- de toename in de bureaunkosten als gevolg van:
 - o personeelskosten en daaraan gekoppelde overheadkosten voor de senior beleidsmedewerker, welke functie pas in december 2009 is ingevuld, en de normale periodieke verhoging en aanpassing van de salarissen;
 - o hogere doorberekening van bureaunkosten door het NIVRA als gevolg van een gewijzigde doorberekeningsystematiek;

- de toename van de commissiekosten doordat in 2009 maar een beperkt aantal activiteiten ter zake het toezicht op de eindtermen in de praktijkstage is uitgevoerd, waar deze wel voorzien en begroot waren.

De daling van de begrote kosten 2011 ten opzichte van de begrote kosten 2010 wordt verklaard door de daling van de advieskosten. In 2010 was een bedrag van €45.000 opgenomen voor advisering en ondersteuning bij het project monitoringsysteem. Dit project wordt in 2011 afgerond, waarvoor nog een bedrag van €15.000 is begroot.

5.2 Doorbelasting beroepsorganisaties

De wet regelt dat de lasten worden doorbelast aan de beroepsorganisaties NOvAA en NIVRA. Tussen NOvAA en NIVRA is de volgende verdeelsleutel overeengekomen:

- o NOvAA 37% van het totaal van de werkelijke lasten in het boekjaar
- o NIVRA 63% van het totaal van de werkelijke lasten in het boekjaar.

Op het moment dat de beroepsorganisaties daadwerkelijk fuseren komen de lasten van de CEA volledig voor rekening van de nieuwe beroepsorganisatie.

5.3 Bureaukosten

Het bureau van de CEA omvat vier medewerkers, te weten: de secretaris, een senior beleidsmedewerker en twee stafmedewerkers. De formatie omvang is 3,2 fte. De medewerkers zijn in dienst van het NIVRA en worden gedetacheerd bij de CEA. De werkelijke personeelskosten worden volledig doorbelast aan de CEA. Voor overige kosten (bijv. huur, inrichting werkplekken, overhead, e.d.) wordt een vastgesteld bedrag of een opslag op de personeelskosten doorbelast.

5.5 Commissiekosten

De oorspronkelijke vergoeding van de commissieleden is in 2006 vastgesteld door de Minister van Financiën. Ten opzichte van 2010 is het tarief per dagdeel verhoogd met 2,9%, zijnde het indexcijfer voor CAO-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen van alle sectoren over 2009 (meest recent). De tarieven voor 2011 zijn:

- o voor de voorzitter: een tarief van afgerond € 398,75 (was € 387,50) per vergadering per dagdeel, waarbij per vergadering 1 dagdeel voorbereiding gerekend wordt;
- o voor de leden: een tarief van € 284,50 (was € 276,50) per vergadering per dagdeel, waarbij per vergadering 1 dagdeel voorbereiding gerekend wordt;
- o voor reis-, verblijf- en overige kosten: de werkelijk gemaakte kosten.

De commissie vergadert gemiddeld elke 6 weken. In de vergaderingen bespreekt de commissie het (voorgenomen) beleid, de uitvoering en de verantwoording van het beleid, alsmede lopende zaken. De commissie vergadert altijd in haar volledige samenstelling en kent geen dagelijks bestuur. Naast reguliere commissievergaderingen zijn er diverse andere activiteiten gericht op de uitvoering van het beleid. Dit betreft, naast overleg met stakeholders, ook activiteiten in het kader van het aanwijzen van opleidingen en het voeren van beleids gesprekken alsmede activiteiten in het kader van het toezicht op de eindtermen van de praktijkstage. In totaal zijn voor 2011, naast de reguliere commissievergaderingen, 45 dagdelen aan activiteiten voorzien, waarbij per activiteit meestal een delegatie van de commissie actief is.

Specificatie vergoeding CEA-leden en reis- en verblijfkosten (bedragen afgerond):

Betreft	Commissie vergaderingen	Overige activiteiten	Toezicht eindtermen		Totaal (afgerond)
			Theoretische opleiding	Praktijk stage	
Dagdeelvergoeding	€ 4.212	€ 1.935	€ 1.935	€ 1.935	
Aantal dagdelen	9	15	20	10	
Totaal vergoeding	37.908	€ 29.025	€ 38.700	€ 19.350	125.000
Reis- en verblijfkosten	€ 3.500	€ 2.000	€ 3.000	€ 2.500	10.000
Totaal	€ 40.408	€ 30.525	€ 41.700	€ 20.350	135.000

Toelichting vergoeding subcommissies

Ten behoeve van haar taken laat de commissie zich waar nodig adviseren en ondersteunen door subcommissies. De kosten die hieraan verbonden zijn, voor zover deze niet elders gedeclareerd kunnen worden, komen voor rekening van de CEA. De CEA kent de volgende permanente subcommissies:

- beoordelingscommissies die de aanvragen voor een verklaring van vakbekwaamheid beoordelen;
- de bezwarencommissie die eventuele bezwaarschriften beoordeelt;
- de commissie onderhoud eindtermen.

Daarnaast kan CEA zich laten adviseren en/of ondersteunen in geval van aanvragen voor een aanwijzing van nieuwe opleidingen.

De CEA voorziet in 2011 specifieke ondersteuning bij de beoordeling van de aanvragen van aanwijzingen van universiteiten. Het betreft hier de inzet van deskundigen voor de beoordeling van met name de overeenstemming met de eindtermen van de niet-kernvakgebieden. Gegeven de samenstelling van de commissie is voldoende expertise beschikbaar voor de beoordeling van de overeenstemming van de eindtermen van de kernvakgebieden, maar niet voor ondersteunende vakgebieden, zoals bijvoorbeeld (belasting)recht, financiering, e.d.

Voor de kosten van subcommissies is een geschat totaalbedrag in de begroting opgenomen.

Toelichting vergaderkosten

De kosten van vergaderingen bestaan uit kosten voor de externe vergaderlocaties, voor overleg met stakeholders. Hiervoor is een geschat bedrag in de begroting opgenomen.

Advieskosten

De CEA is als zelfstandig bestuursorgaan onder meer gehouden aan de bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht en de Wet openbaarheid van bestuur. De CEA heeft een aantal bevoegdheden, rechten en plichten. Nieuwe en of gewijzigde procedures en beleidsregels zal de CEA vooraf juridisch laten toetsen, om zeker te zijn dat deze voldoen aan de daaraan te stellen eisen. Zo wil de CEA in 2011 bijvoorbeeld beleidsregels vaststellen voor het aanwijzen van opleidingen.

Bij de uitvoering van beleid en bij besluiten van de CEA kunnen zich situaties voordoen (o.a. bezwaar- en beroepsprocedures) waar juridisch advies en/of ondersteuning gewenst is. De CEA acht het niet efficiënt om de gewenste juridische kennis volledig binnen het bureau van de CEA te borgen. In de begroting is overigens geen rekening gehouden met eventuele beroepsprocedures die, zo leert de ervaring, vaak langdurig en kostbaar kunnen zijn. In de begroting is voor een bedrag aan € 35.000 aan juridisch advies meegenomen. De overige advieskosten hebben betrekking op de ontwikkeling van een ICT-applicatie ter ondersteuning van de monitoring van opleidingen. Dit vormt het

(technische) sluitstuk van het project waarin de CEA een nieuw toezichtkader en toezichtproces heeft ontwikkeld.

Overige kosten en onvoorzien

Tot de overige kosten behoren kosten voor: jaarrekeningcontrole, website, literatuur, e.d. Voorzichtigheidshalve is ook een bedrag van € 10.000 onvoorzien opgenomen.